

NARODNI GOSPODAR

GLASILO ZADRUŽNE ZVEZE.

Člani „Zadružne zveze“ dobivajo list brezplačno.

Cena listu za nečlane po štiri krone na leto; za pol leta dve kroni; za četrta leta eno krono; za člane zvezinih zadrug po tri krone na leto. Posamezne številke 20 vin.

Sklep urejevanja 5. in 20. vsakega meseca. — Rokopisi se ne vračajo. — Cene inseratom po 20 h od enostopne petit vrste, za večkratno insercijo po dogovoru.

Telefon štev. 216

V Ljubljani, 25. maja 1908.

C. kr. poštne hran. št. 64.846
Kr. ogrske „ „ „ 15.648

Vsebina: Našim zadrugam. Nekaj o koristi konverzije zemljeknjižnih dolgov. Zadruga za prodajo jajec na Nemškem. „Šmarnica“, samorodna ameriška trta. Kronika Zadružne zveze. Zadružni pregled. Vprašanja in odgovori. Gospodarske drobtine. Pregled poslovanja hranilnic in posojilnic. Računski zaključki. Vabila. Inserati.

Našim zadrugam.

Dan na dan nam razne zadruga pošiljajo vprašanja, kako to, da zahtevajo letos okrajna glavarstva, da se jim imajo letni računi (bilance) vposlati že meseca maja, dočim so do letos te posle morale opraviti do konca meseca junija. Mnogim zadrugam, ozirom članom načelstva so politične oblasti celo grozile z denarnimi globami, ako ne bi pravočasno ustregli tej zahtevi.

Okrajna glavarstva so te pozive izdala po nalogu političnih deželnih oblastij, katerim je trgovsko ministristvo z odlokom z dne 26. marca 1908, št. 4668 naročilo, da naj vplivajo, da določijo zadruga svoje bilance za l. 1907. političnim oblastim že tekom meseca maja. Osrednja statistična komisija na Dunaju izdeluje namreč neko delo in hoče v ta namen kmalu dobiti potrebne podatke o zadružništvu po letnih računih posameznih zadrug.

Zgoraj omenjena zahteva političnih oblastij pa v zadružnem zakonu nikakor ni utemeljena — in zakon je več nego kakšen odlok trgovskega ministristva ali političnih deželnih oblastij.

V svojih pozivih se sklicujejo na § 33, odst. 2. zadružnega zakona, ki nalaga zadružnim načelstvom dolžnost, da imajo pravilno odobrene računske zaključke in bilance tekom osmih dnij po njih odobritvi predložiti politični deželni oblasti potom pristojnega okrajnega glavarstva (magistrata). Če treba, smejo politične oblasti člane načelstev v to prisiliti z denarnimi globami v znesku do 200 kron.

V § 35, odst. 2. zadruž. zakona torej ni niti govora, v katerem času je treba računske zaključke sestaviti, ampak je samo določeno, v katerem času po njih odobritvi da jih je treba poslati političnim oblastim.

Pač pa je glede časa, v katerem je treba napraviti bilanco, merodajen § 22, odst. 3. zadr. zak., ki jasno in tako določno označuje načelstvene dolžnosti glede časa, v katerem se ima napraviti bilanca, da je v tem oziru popolnoma izključena vsaktera dvoumnost. Po tej zakoniti določbi mora zadružno načelstvo najkasneje v prvih šestih mesecih vsakega poslovnega leta oznaniti računski sklep preteklega poslovnega leta z bilanco vred. Načelstvo je torej po zadružnem zakonu obvezano, da do konca meseca junija sestavi računski zaključek in bilanco in te račune predloži v odobrenje občnemu zboru ter jih vsaj tekom osmih dnij potem, ko jih je odobril občni zbor, doloži političnim oblastim.

Dolžnost načelstva je torej v zakonu samem v tem pogledu prav jasno določena.

Večina naših zadrug je že imela občne zборе, na katerih so se odobrili letni računi, in poslala svoje bilance pristojnim okrajnim glavarstvom. Tistim zadrugam pa, ki tega še niso storile ter bi jim zato okrajna glavarstva hotela delati kakšne sitnosti, priporočamo, da po naslednjem vzorcu napravijo priziv na višjo inštanco. Priziv je kolka prost.

C. kr. okrajno glavarstvo

v

Hranilnica in posojilnica v, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Priziv

proti notri imenovanemu odloku.

Podpisani „Hranilnici in posojilnici v, registrovani zadrugi z neomejeno zavezo“ je c. kr. okrajno glavarstvo v z odlokom z dne, št. naročilo, da ima do doposlati mu tri izvode računskih zaključkov za l. 1907 in en prepis

sejnega zapisnika o občnem zboru, pri katerem se je računski zaključek odobril.

Po § 35, odst. 2, zadr. zak. ima zadružno načelstvo dolžnost, da predloži politični oblasti računske zaključke za preteklo upravno leto tekom 8 dni po njih odobritvi. Rok, v katerem mora načelstvo sestaviti in priobčiti bilanco za preteklo upravno leto, pa je ugotovljen po § 22, odst. 3, zadr. zak. ter znaša prvih šest mesecev naslednjega leta.

V zgoraj omenjenem odloku c. kr. okrajnega glavarstva v obsežena zahteva, da mora podpisana „Hranilnica in posojilnica v, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ računski sklep in bilanco za l. 1907 vposlati prej nego do konca meseca junija, v § 35, odst. 2. zadr. zak., ni utemeljena ter nasprotuje določilu § 22, odst. 3. zadr. zak., in zato vlaga podpisana „Hranilnica in posojilnica v, registrovana zadruga z neomejeno zavezo“ proti temu odloku

priziv

ter prosi:

C. kr. okrajno glavarstvo v blagovoli ta priziv predložiti v rešitev c. kr. deželni vladí (c. kr. namestništvu) v, ki je naprošena, da v smislu zgoranjih izvajanj razveljavi izpodbijani odlok c. kr. okrajnega glavarstva v

V, dne 1908.

J. J.
odbornik.

(Zadružni pečat)

N. N.
načelnik.

Nekaj o koristi konverzije zemljeknjižnih dolgov.

O tem predmetu je „Nar. Gospodar“ obširno poročal že lansko leto. Vendar se ljudje veliko premalo brigajo za to važno olajšavo, dasi morajo dostikrat plačevati prav visoke obresti od svojih zemljeknjižnih (hipotečnih) posojil. Glavna ovira, da ne uporabljajo ugodnosti konverzijskega zakona, je ta da niso o tem zadostno ali pa prav nič poučeni. Dobiti je pa tudi takih, ki iz same lahkomišljenosti ali neumestne bojazljivosti puste vse pri starem. Dostikrat odvrča kmete od konverzacije okoliščina, da jim konvertujoči denarni zavod ne dovoli toliko kredita, da bi mogli poravnati vse svoje dolgove, in potem puste vse na miru. Ne pomislijo pa, da se da vsaj nekaj dolgov konvertirati, če že ne vseh, in da je še zmirom ugodnejše, če vsaj za nekatere dolgove dosežejo nekaj olajšav.

Največja prednost konverzije hipotečnega dolga obstoji v tem, da postane dolg neodpovedljiv in da se mora amortizirati, t. j. da po toliko in toliko letih izgine popolnoma. Kako velikega pomena je amortizacija, pouči nas sledeči vzgled.

Kmet izpremeni potom konverzacije svoj dolg, ki znaša recimo 10.000 kron, od katerega je pla-

čeval 5—6 $\frac{0}{10}$, oziroma povprečno 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ obresti. Poprej je vsako leto plačeval 550 kron obresti. Po konverziji plačuje prvih osem let po 475 kron (če se prišteje še prispevek za upravne stroške) in po preteku teh osem let samo po 450 kron, torej za celih 100 kron manj. Pri tem se pa še njegov dolg v 55 $\frac{1}{2}$ letih popolnoma uniči.

Če bi 55 let in pol plačeval obresti v prejšnji visokosti, izdal bi samo za obresti 30.525 kron, a dolg bi še vedno ostal enako velik. V istem času pa bi na konverzirani dolg plačal 25.375 z obrestmi vred, torej za 5150 kron manj in poleg tega bi se tudi dolg uničil popolnoma — kar je gotovo še najprijetnejše. Če prištejemo tem 5150 kronam še ves uničen dolg, izprevidimo, da je kmet na boljšem za celih 15.150 kron, kar je na vsak način lepa vsota.

Drug posestnik ima večji dolg, od katerega plačuje 4 $\frac{3}{4}$ $\frac{0}{10}$ do 5 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{10}$ ali povprečno po 5 $\frac{0}{10}$ obresti. Del tega dolga n. pr. v znesku 6000 kron konvertira in sicer proti 4 $\frac{1}{2}$ odstotnim obrestim. Od nekonvertovane dolžne terjatve bi imel vsako leto plačati 300 kron obresti, kar bi v teku 55 $\frac{1}{2}$ let dalo skupaj 16.650 kron, ne da bi se dolg kaj zmanjšal. Ker pa dolg konvertira, plačuje v tem času vsako leto po 270 kron, torej vsega skupaj v 55 $\frac{1}{2}$ letih 14.985 kron, ali 1.665 kron manj nego prej in obenem uniči ves svoj dolg. Na ta način si prihrani vsoto 7675 kron, katero mu je treba manj plačati kakor če bi svojega dolga ne bil konvertiral.

Večkrat pa morajo naši kmetje plačevati še višje obresti nego smo jih upoštevali tukaj. Toda tudi te številke kažejo zadostno veliko izgubo, ki jo trpe dolžniki sebi in svojim otrokom v škodo, če ostanejo starokopitni in se ne poslužijo olajšav, ki bi se jih lahko.

Zadruga za prodajo jajec na Nemškem.

V Nemčiji se je lansko leto izdalo nad 200 milijonov mark (240 milijonov kron) samo za jajca, ki so jih uvažali iz tujih držav. To pomenja veliko izgubo na narodnem premoženju. Domače kmetijstvo ne more zadostiti vsem potrebam, a prebivalstvo po mestih se zelo množi, ker hitro in neprestano raste industrija. Zato gre od leta do leta več denarja v tujino za pridelke, ki jih ni v zadostni množini dobiti doma.

Ko so kmetje uvideli, kako velike vsote gredo v druge dežele za pridelke, za katere bi si sami lahko služili lepe novce, začeli so snovati perutnarska društva in zadruga za prodajo jajec, ki so se v kratkem času posebno lepo razvile na Oldenburškem in Hanoveranskem.

Veliki uspehi združnega dela, ki so se pokazali pri sadjarstvu, kletarstvu, vinarstvu, mlekarstvu in drugih proizvodnih združenjih, začeli so ljudstvo navajati, da si je izkušalo potom združništva pomagati tudi pri drugih strokah kmetijskega proizvodnje. Posebno so se začeli kmetje po nekaterih krajih zanimati za neko gospodarsko panogo, ki je bila dolgo časa popolnoma zanemarjena, da, mnogi so jo celo smatrali za potrebno zlo, in to je bilo perutninarstvo.

Tudi pri nas je dobiti celo vrsto kmetov, ki trpe kokoši pri hiši samo zaradi ljubega miru, „da se ne bo ona jezila“. Naše razmere so pa v tem oziru res take, da se ne čudimo mnogo možem, ki smatrajo kokoši za živali, ki delajo pač veliko škodo, a donašajo razmeroma malo koristi. Kajti tisti denar, ki se semintje dobi za jajca, se tako porazgubi, da ne zaleže bogve kaj. S tem pa še ni rečeno, da bi se ne dale razmere izboljšati, in da bi bilo nespametno malo več se pobrigati za to na videz malenkostno zadevo.

Zato mislimo, da ne bo odveč, če se malo ozremo po svetu in pogledamo, kako gospodarijo v perutninarstvu po deželah ki so v gospodarskem napredku daleč pred nami. Če dobivajo kmetje drugod od prodaje jajec stalne in razmeroma ne majhne dohodke, zakaj bi se pri nas ne dalo tako urediti, da bi imeli tudi naši kmetje od perutnine boljše dohodke nego zdaj?

Kakor smo povedali že v začetku, razvita je v Nemčiji ta vrsta zadrug najbolj na Hanoveranskem. Urejene so splošno po sledečih načelih.

Vsak član zadruge je dolžan vsa jajca, kar jih dobi pri svojem gospodarstvu, oddati zadrugi, ki ima za nabiranje več ali manj nabiralnic, kakor je pač primerno krajevnim razmeram. Izvzeta so samo jajca, ki so potrebna v domačem gospodinjstvu ali za valjenje.

Vsak teden enkrat poleti in po potrebi tudi v zimskih mesecih pobere jajca po posameznih vaseh in nabiralnicah od društva naročen voznik.

Jajca je treba vsak dan pobrati iz gnjezd in jih shraniti na hladnem prostoru, dokler jih pobiralec ne vzame.

V vsaki vasi je treba jajca prinesiti pravočasno v hišo kakšnega združnika, katera stoji kolikor mogoče blizu ceste.

Na vsa jajca je treba pritisniti društveni pečat. Štampilja in škatljica za štampiljo ostanejo v lasti zadruge.

Jajca, ki se pri preizkušnji v zadrugi izkažejo kot pokvarjena, se v znesku 10 pfenigov (= 12 vinarjev) za komad odračunijo združniku, ki se sme povrh tega izključiti, če se take napake pri njem večkrat ponovijo.

Jajca je treba oddati v čistem stanu, umazana je treba poprej z vodo osnažiti.

Vsa jajca je treba takoj oddati; spravljati jih za poznejši čas, ni dovoljeno.

Odškodnina za nabiranje, skladanje in posloводство je različna. Ponekod opravlja vse te posle načelstvo brez vsake odškodnine, ponekod pa zadruge dovoljujejo za to opravilo majhno nagrado, n. pr. 50 pfenigov do 1 marke za vsakih 1000 jajec, ki jih je dotični uslužbenec nabral in vložil.

Odpošiljanje se vrši večinoma po železnici. Za vlaganje so se izkazali kot najbolj primerni zaboji s posameznimi razdelki, napravljenimi iz lepljenke, ki je tako prirejena, da je prožna. Na ta način se nobeno jajce pri prekladanju ne utere.

Kar zadeva plačevanje, se vrši največ po kosih; toda čimdalje bolj se kaže za umestno, da bi se vpeljalo plačevanje po teži.

Za vzgled se navaja dostikrat zadruha za prodajo jajec v vasi Bawinkel, ki je res dosegla prav ugodne uspehe. Zadruha plačuje svojim udom jajca po teži, odjemalcem jih pa prodaja po kosu. Vsa jajca se preiskujejo s pomočjo posebne svetilke. Ker so odjemalci prepričani že naprej, da bodo dobili dobro blago, rajši plačajo nekoliko več, in zato zadruha ne trpi nikake škode vsled večjih stroškov, ki nastanejo po preiskovanju. V eni uri jih je mogoče preskusiti okoli 1000 kosov. Ta zadruha je že l. 1900 razpečala 651.200 jajec, za kar so prejeli združniki 33.940 mark. Vsled delovanja zadruge morejo kmetje jajca prodajati za 25 odstotkov dražje nego prej.

Uspehe hanoveranskih zadrug za prodajo jajec sodijo poznavalci kot jako povoljne. Ne samo, da se je dvignila cena jajc, ampak gotovi in večji dohodki iz perutninarstva navajajo ljudi, da bolj skrbijo za rejo živali in redijo samo take vrste kokoši, od katerih imajo največ dobička.

„Šmarnica“, samorodna ameriška trta.

V nekaterih krajih na Štajerskem, posebno v ljutomerskih in Slov. goricah, v slovenjebistriškem in v konjiškem okraju, ter tudi drugod, razširjajo trto, imenovano „šmarnica“.

Da se ljudstvo izogne veliki škodi, sem že lani opozoril na to, da šmarnica ne kljubuje trtni uši in da daje le slabo vino.

Dohajajo mi pa zopet iz raznih krajev poročila, da se ponuja šmarnica tudi letos vinogradnikom v nakup. Prodajalci hvalijo šmarnico kot trto, ki je ni treba cepiti, ne z galico škropiti, ne žvepljati; trdijo, da po zimi ne pozebe tako hitro kakor naš domači trs, da je rodna, da lepo dozori in da daje dobro vino z 22% sladkorja.

Trta, ki bi imela vse te lastnosti, bi bila res imenitna, ž njo bi se vršila obnovitev po trtni uši opustošenih vinogradov lahko hitreje in po ceni.

Ako bi šmarnica res imela vse te lastnosti, mogli bi jo torej vsakomur najtopleje priporočati.

Žal, da temu ni tako!

To dokazati je namen tega spisa.

V Ormožu se rabi po izjavi gospoda dra. Geršaka ime „šmarnica“ za samorodno ameriško trto „Noah“.

Opazovalo se je pa, da vinogradniki z imenom šmarnica (ali „rusovski trs“ in „francoski trs“) nazivajo tudi druge ameriške trte, n. pr. Elvira in Othello. Slednjega imenujejo tudi „črna šmarnica“.

Noah, Elvira in Othello so samorodne ameriške trte, ki trtni uši, kakor tudi vsi drugi samorodni Amerikanci ne kljubujejo. O tem se je ljudstvo že mnogokrat poučevalo in umni vinogradniki so porabo teh trt že zdavnej opustili.

Samorodne ameriške trte so v početku obnove po trtni uši uničenih vinogradov posebno na Francoskem mnogo rabili. A nobena izmed njih vinogradnikov ni mogla zadovoljiti, ker niso dovolj uporne proti trtni uši, a vrhu tega je njih vino male vrednosti, ter velja k večjemu še za domačo rabo, ali da ga mešamo z drugim, boljšim vinom. Nekatere vrste so tudi zelo podvržene raznim trtnim boleznim.

Francozi so zaradi imenovanih slabih lastnosti samorodne Amerikance opuščali že pred dvajsetimi leti.

Omenil sem že, da se ime „šmarnica“ daje vrstam: Noah, Elvira in Othello. Spoznajmo se torej natančneje s temi vrstami.

1. Noah; grozd mu je velik, z redkimi svetlozelenimi, okroglimi jagodami, katerih ostaja kakor pri izabeli mnogo nezrelih. Spominja v tem na izabelo, da jagode rade padajo na tla, ko so zrele: jagode so mesnate, jih je torej težko prešati in dajo malo mošta. Vino ima neprijaten izabelni okus.

Ta trta ni posebno rodovitna; v mrzli ali suhi zemlji ne uspeva, proti peronospori je precej občutljiva.

2. Othello je rodovitnejši ko Noah, vendar je zelo občutljiv za peronosporo. Nekoliko stanoviten je le v dobri rodovitni zemlji. Grozde ima velike, jagode debele, podolgovate, temnovijoličaste.

Vino je še slabše od Noah.

3. Elvira, tudi „bela izabela“ imenovana, je slabe rodovitnosti, ima majhno grozdje s srednjevelikimi, zelenkastimi, mesnatimi jagodami. Ob deževnem vremenu grozdje rado gnije; vino je neokusno. Njena upornost proti trtni uši je še slabša od doslej popisanih vrst; trpi tudi na bledici (klorozi). Elvira je kratkomalo vrsta, ki ni vredna zadnjega prostora v naših vinogradih.

Imenovane vrste, kakor samorodni Amerikanci sploh, na Štajerskem niso neznani. Da se na domačih

tleh prepričamo o njih vrednosti, so jih preskuševali že v dobi od leta 1883. do leta 1896. v državnih preskuševalnih vinogradih na Bizeljskem, v Pišecah in na Hrastovcu v Halozah.

Na Bizeljskem so se omenjeni vinogradi ustanovili leta 1883.; posadili so v nje razun upornih trt, riparija in solonis tudi razne vrste samorodnih Amerikancev, med temi Noah.

Medtem, ko ste riparja in solonis lepo uspevali, se je Noah že leta 1887., torej v petih letih vsled trtne uši posušil.

Imenovanega leta se je zasadilo za nadaljno poskušnjo zopet več vrst samorodnih Amerikancev, in sicer v večjem številu tudi Noah, Elvira in Othello. V tem nasadu sta se v prvem in drugem letu povolno razvijala le Noah in Othello; Elvira je bila slaba. Vino, ki se je pridelalo leta 1881. od teh vrst, je bilo prav slabega okusa.

Vsled trtne uši so omenjene vrste od leta do leta pešale; zaradi tega se je njih daljne opazovanje in razmnoževanje na Bizeljskem opustilo.

Enak je bil uspeh s samorodnimi Amerikanci v državnem vinogradu v Pišecah, kjer so leta 1894. odstranili še tiste trte, ki jih dotlej trtna uš še ni popolnoma uničila. Tudi v Pišecah se je torej pokazalo, da samorodni Amerikanci trtni uši ne kljubujejo in da soseben kar se tiče lastnosti vina, ne ustrezajo zahtevam, ter da njih poraba za našo vinorejo ni opravičena.

O izkušnjah v državnem preskuševalnem vinogradu na Hrastovcu v Halozah, katere sem več let vodil sam, omenjam sledeče:

Leta 1888. in 1889. se je na Hrastovcu posadilo razun upornih ameriških trt: riparija, solonis in rupestris, 886 trsov raznih vrst samorodnih Amerikancev; med temi je bilo 250 trsov Noah, 204 trsov Elvire in 130 trsov Othello.

Vobče je bila rast teh treh nepovoljna; v kratki dobi treh let je podleglo trtni uši vseh samorodnih vrst 343 trsov. V nasadu z Noah je bilo vničenih v tem času že 122 trsov (torej skoraj polovica!). Vničene trte smo sicer leta 1891. nadomestili z novimi, a v teku istega leta je uš pokončala zopet 200 trsov.

Imenovanega leta so nekatere vrste samorodnih Amerikancev, med njimi Othello in Noah bile vključ petkratnemu pravočasnemu škropljenju, po peronospori silno oškodovane.

Leta 1892 je zelenela na Hrastovcu od prvotno sajenih trsov Noah samo še polovica, a od Elvire le še četrtina; drugo trsje teh vrst se je bilo vsled oškodbe po trtni uši že posušilo. Sploh je koncem omenjenega leta ostalo skupno še 443 trsov samorodnih vrst, akoravno je bilo, kakor že povedano, leto prej nadomeščenih 200 trsov.

Med posebno oškodovanimi vrstami sta bila Elvira in Noah; Elvira je trpela ne samo od uši, marveč je bolehalo tudi na bledici.

Leta 1893. se je skrčilo število vseh samorodnih amerikancev na Hrastovcu na 350 trsov; ker se je v dobi od leta 1888., do leta 1891. zasadilo 1086 trsov, zapadlo je toraj v 6 letih trtni uši 936 trsov.

S tem je bila dokazana nestanovitnost samorodnih amerikancev tudi v Halozah. Vsled tega se je opustilo nadaljnje nadomestovanje vničenih trsov teh vrst, karere so se pa sicer še naprej opazovale.

V državnih nasadih so se odslej množile in vinogradnikom priporočale edino le še uporne ameriške trte, riparija, solonis in rupestris.

Leta 1894. je životarilo na Hrastovem vseh samorodnih vrst še 334 trsov a leta 1896. samo še 194. Elvira je bila vničena do zadnjega trsa; Noah in Othello, katerih je bilo še nekaj trsov, sta bila popolnoma oslabela.

V teku 9 let je torej izginilo vsled trtne uši od 1086 trsov 892.

Kakor so bile izkušnje glede upornosti samorodnih amerikancev proti trtni uši in drugim trtnim boleznim neugodne, ravno tako nepovoljni so bili uspehi glede rodovitnosti in kakovosti vina teh vrst. Ker so trte vsled oškodbe po trtni uši zelo hitro propadale, sploh nasad s samorodnimi amerikanci nikdar ni prišel k pravi rodovitnosti; največ, namreč 130 litrov vina se je pridelalo leta 1894. Mošt je imel leta 1893 17 odstotkov, leta 1894 15 odstotkov sladkorja, in to v legi, ki se šteje med najboljše v Halozah!

Take so torej trte, ki se prodajajo nevednemu ljudstvu pod imenom „šmarnica“, „rusovski trs“ in „francoski trs“. Te trte se niso obnesle na Francoskem, še manje pa pri nas, kakor je posneti iz tega poročila.

Za take trte pri nas ne sme biti prostora!

Od dobrih lastnosti, ki jih prodajalci na njih hvalijo, nimajo ne ene!

Upoštevajoč zgoraj opisana opazovanja pridemo do naslednjega zaključka:

1. šmarnica ne kljubuje trtni uši;
2. šmarnico napada tudi peronospora;
3. šmarnica malo rodi;
4. šmarnično vino je male vrednosti.

Šmarnica ima torej napake, ki si jih naj vsak dobro zapomni. Denar, ki se žrtvuje z nasajenjem šmarnice, je zavržen, delo je izgubljeno. Kdor ima šmarnico, ali komur se ponuja, naj si prečita natančno te vrstice, katerih edini namen je, vinogradnike opozoriti na škodo, ki bi jo imel, ako bi sadili to trto.

Tiste vinogradnike pa, ki prosijo za brezobrestna vinogradarska posojila iz državnih in deželnih sredstev, pa še posebno opozarjam, da se posestnikom, v

katerih vinogradih se najde „šmarnica“, „rusovski trs“, ali „francoski trs“, posojilo ne bo dovolilo, oziroma ako jim je dovoljeno, se jim ne bo izplačalo. Če bi pa taki posestniki posojilo že sprejeli, ga bodo morali takoj vrniti.

Vinar. nadzornik F. Matiašič,
v „Gosp. Novicah“.

Kronika Zadružne zveze.

Nove članice. V zadnjih sejah načelstva so bile vsprejete v članstvo sledeče zadrug:

Hranilnica in posojilnica v Šmartnem ob Paki;
Kmečka hranilnica in posojilnica v Rajhenburgu;
Kmetška hranilnica in posojilnica v Lokvi;
Seoska blagajna v Otoku;
Hranilnica in posojilnica v Trebnjem;
Ljudska hranilnica in posojilnica na Viču;
Hranilnica in posojilnica na Trati;
Kmečka hranilnica in posojilnica v Gornjem gradu.

Pristop je javilo 25 novih zadrug.

Gosp. Vasil Tantilov iz Sofije, nadzornik poljedelske banke, se je po naročilu bolgarske vlade mudil tri dni pri „Zadružni zvezi“ v Ljubljani, da prouči zadružno organizacijo. Bolgarska vlada pošlje prihodnje leto tri uradnike v Ljubljano, da se pri „Zadružni zvezi“ izuče v zadružništvu. Izvrstna in vzorna organizacija slovenskega zadružništva je za vzgled vsej Jugoslaviji, na kar smemo upravičeno biti ponosni.

Zadružni pregled.

V odbor „Splošne zveze avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju“ sta poklicana dež. odbornik dr. Evgen Lampe kot zastopnik Zadružne Zveze v Ljubljani, in drž. poslanec dr. Fon za goriško zvezo.

Gospodarska zadruga v Sinčivesi. V nedeljo, dne 10. t. m. se je vršil v zadružni hiši občni zbor zadruga. G. blagajnik je poročal o prometu, ki se je preteklo leto precej razširil. Bilo je skupnih dohodkov na kasakonto 128.920 K, za žito se je izplačalo v računskem letu 88.329 kron. Zaloge in terjatve so proračunjene na 50.147 kron o novem letu, in sicer je bilo v zalogi

ovsa	782 kv.
rži	229 „
pšenice	136 „
leče	100 „
ajde	155 „
razno	160 „

Radi v pomladi padajočih cen je bil zaslužek pičel: glavni pridelek je oves, in če tisti pada v ceni, se težko služi reziyu. Lastni stroški so se sicer pokrili, a za obrestovanje je ostalo premalo; kar primanjkuje, se pokrije s podporami. G. blagajničar poroča, da je tudi letos promet narastel že zelo visoko; kasakonto je kazal lani v tem času šele 24.000 K, letos jih je v tisti dobi 55.000 K. Ljudje se vedno bolj zanimajo in spoznavajo vrednost svoje zadruga; račun se je odobril in sprejel. — Gosp. predsednik Picej je potem, kakor že lani, predlagal, naj zadruga naročuje tudi umetnih gnojil, naj si za to stroko poskrbi pravočasno trajne podpore, potem pa naj se stvar tako uravna, da bodo priha-

jali ljudje po gnojila sami na kolodvor. Tako se dela tudi drugod. Ta predlog se sprejme. Nadalje se je vršil še razgovor o pomanjkanju poslov; kmetje bodo polagoma morali vsa polja kar opustiti in sejati le travo ter pasti živino; razgovarjalo se je tudi še o podraženju žganja in gospodarji so bili mnenja, da radi plačajo davek od vsakega hleba kruha, če se žganje prepove; treba bi bilo tudi v gostilnah več reda; preveč je takih, ki so prava poguba za ljudstvo. Razgovor je tudi nanesel na živinorejo. Končno so kmetje želeli, da se naj vrši tak gospodarski pogovor kake štirikrat v letu.

Mlekarska zadruga v Št. Lorencu na Dolenjskem je dobila 2000 kron državne podpore.

Ribarske zadruge so se začele zadnja leta širiti po istrskih in dalmatinskih obalah. Svrha jim je, da pomorejo poedinim ribičem, da si nabavijo večje ribarske ladje ter večje in močnejše moderne mreže. Dozdaj je osnovanih 62 takih ribarskih zadrug, in sicer 33 v Dalmaciji — večinoma po otokih — ostale pa na Primorskem.

Centrala za prodajo živine na Dunaju. V odborovi seji „Splošne zveze avstrijskih kmetijskih zadrug“, ki vodi imenovano centralo za prodajo živine, je poročal predsednik baron Störck o njenem dozdanjem delovanju. Dunajske centrale ni mogoče izpopolniti, dokler se ne osnujejo v posameznih krajih zadruge za prodajanje živine. V važnejših mestih in na večjih tržiščih bo treba prodajo živine organizirati. Dve taki zadrugi sta se ustanovili do zdaj v Krakovu in Lvovu in stojita z dunajsko centralo v vedni dotiki. Ravnatelj češke osrednje jednote A. Sedlák je priporočal, da bi centrala prirejala predavanja o tem predmetu, in da bi taka predavanja priredila tudi po čeških krajih.

Osrednja blagajna tirolskih nemških rajfajznovk je štela koncem leta 1907 273 zadrug, med njimi 262 hranilnic in posojilnic. Zadruge so imele koncem l. 1907 pri Osrednji blagajni 10.597.683,73 kron naloženega denarja, stanje posojil, ki jih je blagajna dovolila svojim članicam, pa je znašalo K 1.347.951,80. Denarno krizo v l. 1907 je Osrednja blagajna morala občutiti v dvojnem oziru. V interesu rajfajznovk je morala za njihove vloge zvišati obrestno mero od 4% na 4 $\frac{1}{4}$ %, kar ji je povzročilo precejšnjo škodo, ker je več nego polovica njenega upravnega premoženja naloženega v pupilarnih papirjih, ki donajajo samo po 4% obresti. Na drugi strani pa je vsled nizkega kurzne stanja vrednostnih papirjev imela kurzne izgube K 124.722,70, v katere pokrilje je morala vporabiti vso svojo rezervo za kurzne izgube v znesku K 12.810,96 in svoj poslovni dobiček v znesku K 10.136,06, pa je še ostalo nepokrite izgube K 101.775,68. Leto 1907 je pokazalo, da nekatere zadruge rade pozabijo svoje dolžnosti in zaradi majhnega dobička nalože raje denar pri tujih, dostikrat celo nasprotnih denarnih zavodih. Vsprejeta je bila resolucija, ki poziva vlado, da ustanovi državno osrednjo zadružno blagajno.

Velika nakupovalna družba nemških konzumnih društev je preskrbljevala v letu 1907 z blagom 1419 konzumnih zadrug, in je njen promet znašal skoro 60 milijonov mark, 28% več nego v prejšnjem letu, ter je dosegla nad pol milijona mark čistega dobička. Osnovna glavnica se bo pomnožila za pol milijona mark, tako da bo znašala pol drugi milijon. Zadružno gibanje krepko raste, čeprav se ima boriti z raznimi birokratskimi in davčnimi zaprekami.

Moč zadružništva. Kaj se da doseči potom skupnega dela, če se more zadružništvo neovirano razvijati, to nam dokazujejo velikanski uspehi angleških konzumnih društev.

Velika nakupovalna družba ondotnih gospodarskih organizacij je imela v preteklem upravnem letu 1907 nad 500 milijonov mark blagovnega prometa, za 110 milijonov mark se je po zadrugah izdelalo različnega blaga in 15000 delavcev je imelo pri tem svoj zaslužek.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 48. (Hran. in pos. v K.) Zadostuje, če dopisnico, s katero naročimo pri Zvezi denar, podpiše samo naš tajnik, ali morata tako naročilo podpisati vedno dva člana načelstva?

Odgovor 48. Vsako naročilo za denar morata podpisati dva člana načelstva in se mora poleg tega na dopisnico pritiskati društveni pečat. Na naročila, ki bi ne bila tako podpisana, se Zveza ne more ozirati. Ta odgovor ne velja samo Vam, ampak tudi mnogim drugim denarnim zadrugam, ki dostikrat ne upoštevajo te Zvezine zahteve, dasi je njim samim v korist, ker na ta način ne morejo posamezne osebe samolastno naročati denarja.

Vprašanje 49. (Hran. in pos. v P.) Neko zadolžnico je naš tajnik kolkoval sledeče: V prvi vrsti dotične listine je najprej s črnilom napisal besedilo, ki je običajno pri takih pogodbah, potem je čez napisane besede prilepil kolke in jih po prvotnih črkah prepisal. Zemljknižni urad, kjer smo vložili prošnjo za intabulacijo, pa je to zadolžnico poslal pristojbinskemu uradu, ki je odločil, da imamo plačati kazen in sicer za to, ker baje zadolžnica ni bila pravilno kolkovana. Ali je proti odmeri te kazni mogoče pritožiti se na višje mesto in kaj naj v tem oziru storimo?

Odgovor 49. Druzega ne morete storiti nego da plačate naloženo vam denarno globo in — kar je glavno — v prihodnje bodite bolj previdni. Ministrska naredba z dne 14. dec. 1858, drž. zak. št. 231 označuje naravnost za nedopustno, da se kolek pritise na listino, ko je besedilo že napisano, in se potem del besedila v prvi vrsti prelepi z marko, na marki pa izpolni zakrito besedilo. Kolki, ki so prepisani na ta način, se smatrajo za nepravilne. Nedopustno je celo, da bi bili kolki prepisani z besedami, ki se vedno ponavljajo, n. pr. jaz podpisani ali spodaj podpisani. Da se izognete vsem sitnostim v tem oziru, morate pač te določbe vpoštevati, drugače Vam finančni organi lahko vedno nagajajo.

Vprašanje 50. (Kmet. dr. v R.) Vložili smo prošnjo za podelitev gostilničarske koncesije. Glavarstvo pa nam je prošnjo zavrnilo z utemeljevanjem, da se zahteva za poslovanje dokaz sposobnosti po §§ 13 a in 38 obrtnega reda. Ali je okrajno glavarstvo opravičeno, da tako postopa, in če ne, kaj naj storimo proti temu odloku?

Odgovor 50. Okrajno glavarstvo nima prav, če zahteva za podelitev krčmarske koncesije dokaz sposobnosti po §§ 13 a in 38 obrt. reda. Dokaz sposobnosti se zahteva po § 38, odst. 3 in 4. obrt. reda samo za trgovino z mešanim blagom, dalje za nastop trgovine s kolonialnim, špecerijskim in materialnim blagom. Dokaz sposobnosti se torej po tem § terja samo za trgovce, ki kupčujejo s tem blagom. Med take trgovce pa nikakor ni šteti gostilničarjev, za katere so glede koncesije in obsega njihovega obrta merodajni §§ 16–20 a obrtnega reda, v katerih ni nikjer govora o kakšnem dokazu sposobnosti. Poled splošnih zahtevkov (n. pr. državljanstvo, zadostna starost, samoupravičenost i. dr.) se terja le, da je prosilec zanesljiv in na

dobrem glasu. Ker zahteva zakon za gostilničarja samega, to velja tudi za zakupnika, oziroma v Vašem slučaju glede poslovdje. — Proti odloku okrajnega glavarstva se nemudoma pritožite na c. kr. namestništvo v Trstu. Rok za vložitev pritožbe znaša samo 14 dni. V pritožbi se sklicujte na določbe obrtnega reda glede dokaza sposobnosti v enakem smislu, kakor smo Vam jih tukaj pojasnili, in zlasti povdarite, da zakon tega dokaza ne zahteva za nastop gostilniškega obrta, ampak samo za zgoraj imenovane trgovce.

Vprašanje 51. (Hran. in pos. v D.) Naša posojilnica nima lastne blagajne, ampak spravlja denar v neki drugi blagajni, ki je popolnoma varna. Ondi ima svoj predal, tako da se denar ne more zmešati. Pač pa se kaže pomanjkljivost v toliko, da vsled premajhnega prostora ne moremo v tej blagajni spravljati svojih poslovnih knjig. Ali nam svetujete, da si nabavimo svojo blagajno?

Odgovor 51. Priporočamo Vam prav nujno, da oskrbite posojilnici lastno blagajno, katere neobhodno potrebuje. Samo na ta način morete izvrševati dvojno zaporo, namreč tako, da ima zunanje ključje tajnik, načelnik ali kakšen drug odbornika pa ključje do notranjega trezorja. Važno je pa tudi, da poslovne knjige spravljate tako, da so varne pred ognjem. Pomislite, kakšne sitnosti bi nastale, če bi se zgodila nesreča, da bi vam ogenj uničil poslovne knjige!

Gospodarske drobtine.

Pletev ozimine in jarine. Praktičen kmet mora zmiraj prevdarjati, kako bi mu bilo mogoče na kakoršni koli način zmanjšati kmečka opravila pri gospodarstvu, oziroma več opravil spojiti v eno skupno opravilo, da se pa vendar, če ne boljši vsaj enaki uspehi dosežejo. — Zlasti je to velike važnosti pri sedanjí splošni draginji in pomanjkanju poljskih delavcev.

Tako nepotrebno opravilo je spomladanska pletev ozimine in jarine. Pri velikih posestnikih n. pr. nikdar nikomur na misel ne pride, da bi se setve morale pleti, kar pa tudi nikdar ni potrebno; to pa radi tega, ker se obdelovanje polja vrši drugače, kakor pri malem in srednjem posestniku in vsemu obrača večja pozornost.

Kako moramo tedaj ravnati, da si prihranimo stroške za pletev?

1. Paziti nam je najprvo, da sejemo čisto, dobro seme, prosto vsake plevela. — Veliko kmetov je še žalibog dandanes mnenja, da so za setev vsake smeti dobre. — Poslužimo se vsigdar trijerja za čiščenje semen, da se znebimo grahorja, stoklase, kokolja in drugega plevela. Pri čiščenju semen na trijerju se poslužimo redke rešetke, da odpadejo slabo razvita, drobna zrna. Le tako očiščeno seme se naj seje.

2. Previdni moramo biti, da ne pride seme plevela v gnoj in z gnojem na polje. — Pleve in opremki naj se nikdar ne mečejo na gnojišče, ampak posebej kamorkoli na kup in pomešajo z zemljo; po nekaterih letih je tak kompost povsod poraben.

Posebno pri malih kmetih je navada, da se kuretina krmi z opremki, odpadki od žita, kar na hodniku ali v sobi. Ostanki se pometajo in hajd z njimi na gnojišče; ni potem čuda, če imamo plevelnata polja. — Vse take stvari torej, v katerih se nahaja seme plevela, ne spadajo na gnojišče. —

3. Pametno kolobarjenje veliko pomaga, da so naša polja čista plevela. Ne sejmo torej nikdar žita dvakrat ali večkrat zaporedoma na eno in isto njivo, ampak pustimo

vedno kako okapavino ali deteljo vmes. — K večjemu oves se lahko seje po ozimini, oziroma po ajdi, ker bi drugače lahko preveč polegel, če bi se ga sejalo za okopavino, kateri se navadno gnoji.

4. Pri okopavanju okopavin, kakor: krompirja, koruze, pese i. dr. nam je paziti, da se delo skrbno izvrši in ne opravlja v mokrem vremenu.

5. Posebno bodo naša polja čista, ako sejemo pogosto deteljo na eno in isto njivo. Pridelovanje detelje v večji meri je dandanes itak pametno, ker primanjkuje povsod delavcev; a živina ima pa še povoljno ceno. Zatorej je dobro, če se ima deteljo na eni in isti njivi samo dve leti, to je tisto leto, ko se je spomladi sejala med žitom in potem še drugo leto. — Torej ob koncu drugega leta v jeseni ozir. prihodnjo spomlad naj se deteljišče vedno in vsikdar preorje, da pridemo z deteljo čimprej na drugo njivo, kajti pustiti deteljo še tretje leto, se itak ne izplača, ker da pre-slabe košnje. — Seveda se ima tukaj v misli našo domačo štajersko deteljo, na pa lucerno.

6. Najbolj pa zateremo plevel na polju, zlasti osat in periko, če orjemo svoja polja bolj pogosto in veliko bolj globoko, kakor do sedaj. Seveda je to težko malemu posestniku, kateri nima doma vozne živine, ampak mora vprego najeti pri drugih kmetih. Veliko kmetov, ki imajo vprežno živino vedno na razpolago, orje njive vse premalo, tako površno in plitvo, da se Bogu smili. Mnogokrat se pusti njivo, ko se požanje oves ali požanje ozimina, oziroma ajda, kar tako ležati celo zimo v celini, dokler se ne seje, oziroma sadi spomladi kaka okapavina. — Po vrhu še prav pridno živino pase po njivah, namesto da bi se vse prazne njive vsigdar v jeseni prav globoko izprašile ali izorale. — Seveda morajo biti take njive vedno plevelnate in več ali manj nerodovitne.

Za vsako okapavino orjimo torej najmanj dvakrat in to v jeseni prav globoko, in pustimo brazde nepovlečene črez zimo, a spomladi pred setvijo, oziroma zelenjem drugokrat.

Če pa gnojimo okapavinam že v jeseni pri prvem oranju s hlevskim gnojem — kar je največ vredno — je dobro, če orjemo spomladi še dvakrat, da se gnoj prav dobro zmeša z zemljo.

Če se bodemo ravnali po teh navodilih in upoštevali osobito pogosto in globoko oranje, bodemo dosegli sploh vse druge uspehe na svojih poljanah; naša polja bodo postala čista plevela in vsakdo je lahko prepričan, da mu že po nekaterih letih ne bode več potrebno svoje setve pleti.

Martin Cerjak,
ekonom, v Gospodarskih Novicah.

Denar po 50 vinarjev. Vlada namerava izdati denar po 50 vinarjev, kakor je bilo že prvotno določeno, čemur pa se je upirala ogrska vlada. Ko se leta 1910 obnovi novčena in vrednostna pogodba z Ogrsko, bo avstrijska vlada delala na to, da se uresniči njen načrt.

Zelena krma. Spričo nezadostne krme se je letos že močno pričelo s pokladanjem zelene krme. Zgodnja zelena krma je živini zelo všeč, le na to je seveda paziti, da se ne preide prenašlo na samo zeleno krmo, kajti vsaka naglica je v vsakih slučajih neugodna za živalski želodec. Na zeleno krmo se mora od suhe krme prehajati saj dober teden, da se živalski želodec brez vseh nasledkov privadi novi krmi. Pri zeleni krmi je paziti na to, da se kosi in spravlja domu v jutranjih in večernih urah. Vsako puščanje take krme v kupih in na solncu je slabo, ker zgubi s tem na svoji okusnosti in vrednosti. Saj tudi človeku ne diši

postana jed. Sicer je pa pri zeleni krmi naravnost slabo in nevarno, ako se poklada v kupih ugreta krma. Skrbimo torej, da dobi živina vsak dan svežo in prav spravljeno zeleno krmo.

Prehitro kisanje mleka se rado pokaže v gorkejšem času, ako smo z mlekom premalo snažni. To je najnavadnejši vzrok kisanju. Zato je treba pri mleku največje snage. Obenem se pa mora tudi skrbeti, da se mleko postavlja v hladne prostore, da se čimprej in zadostno shladi, kajti zadosti shlajeno mleko se drži veliko boljše.

Sleparstva pri umetnih gnojilih. Čilski soliter mešajo z navadno kuhinjsko soljo. Prepričati se je mogoče o tem, ako se vrže nekoliko zrn solitra na razbeljeno železo. Če se sliši prasketanje, je to znamenje, da je solitru primešana kuhinjska sol. Drugi zopet primešajo solitru kremenova zrnca, ki se s prostim očesom ne dajo spoznati, marveč samo po kemični analizi. Kmet, kapuj umetna gnojila le tam, kjer ti jamčijo pristnost blaga!

Književnost.

Zakoni o javnih knjigah. Delo s tem naslovom, ki je je uredil dr. Ed. Volčič v Novem mestu, a izdalo društvo „Pravnik“, katero smo omenili pri oceni „Poljudne pravne knjižnice“ v 1. letošnji številki našega lista, je ravnokar izšlo. V tej knjigi so zbrani popolni predpisi o zemljiški knjigi, tudi vzorci prošenj za razne knjižne vpise (intabulacije), in pa njih kolkovanje, dalje predpisi o železniških in rudniških knjigah, o zasilnih potih, o konverziji (premenitvi) intabuliranih terjatev in dotičnih olajšavah, o zastavnih listih, o radiciranih obrtih, cerkvenih posestvih, o melioraciji (zboljšavi) zemlje, o delitvi dedine pri srednjih kmetijah o razdelbi skupnih zemljišč in o zložbi (komasaciji) zemljišč, o z okroženju gozdnih mej. Vsem predpisom so dodana pojasnila iz sodb najvišjega sodišča ter stvarna kazala po abecednem redu, tako, da tudi priprost človek lahko v knjigi hitro najde željenega pouka. Knjiga ima skupno 618 strani in stane popolno v platno vezana le 6 K.

Te knjige bi pač ne smelo manjkati v nobeni posojilnici niti v drugih naših gospodarskih zavodih.

Razun drugih knjig istega pisatelja, ki so razvidne v inseratu na drugem mestu našega lista, je posebno še priporočati stensko tabelo o kolkovini in vpisnini pri zemljiško-knjižnih prošnjah, katera tabela stane samo 60 vin. —

Pogoji naročil so razvidni v omenjenem inseratu našega lista.

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Borovnici,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 7. junija 1908 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se eno uro pozneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Cerknici,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 21. junija 1908 ob 3. uri popoldne v dvorani „Hranilnice in posojilnice“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Odbor.

V slučaju nesklepčnosti se vrši čez pol ure drug občni zbor na istem mestu in z istim vzporedom, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

na

II. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Moravčah,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 10. junija 1908 ob 3. uri popoldne v hranilniškem prostoru v Moravčah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje letnega računa za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prečitanje revizijskega zapisnika.
6. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Leskovcu pri Krškem,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
21. junija 1908 ob 1/23. uri popoldne v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev računskega zaključka za l. 1907.
3. Poročilo o izvršeni reviziji.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom in na istem kraju in bo sklepčen brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

k

rednemu občnemu zboru

Slav. delavskega stavbenega društva v Ljubljani,
registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 6. junija 1907 ob 6. uri zvečer v prostorih Zadrugne zveze v Ljubljani, Miklošičeva ulica h. št. 22.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo ravnateljstva.
3. Odobrenje računskega sklepa za l. 1907.
4. Volitev ravnateljstva, kontrolorjev, računskih pregledovalcev in razsodišča.
5. Slučajnosti.

Če bi ob določenem času ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih zadrugnikov.

Računski zaključki.

Hranilnica in posojilnica v Cerkljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za IX. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 235, v upravnem letu pristopilo 33, izstopilo 6, koncem leta 1907 262

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron	
Deleži — vplačani . .	56 —	Deleži — izplačani . .	12 —
Hran. vloge s kap. obr.	283.413-11	Vzdignj. hran. vloge . .	101.402-44
Vrnjena posojila . . .	37.412-81	Obr. hran. vlog izplač.	718-62
Tekoči račun z zvezo .	10.160-39	Obr. hran. vlog kapit.	17.182-87
Obresti tekočega računa	14.053-81	Dana posojila . . .	49.706-75
Plačane obr. od posojil	5.377-72	Tekoči račun z zvezo .	170.053-81
Upravni in urad. prisp.	881-27	Inventar premični . .	35-40
Pristopnine . . .	32—	Obresti pos. povrnjene	23-94
Gotov. začet. leta 1907	4.707-59	Uprav. in urad. stroški	352-49
		Rent. dav. in neposred.	
		pristojbina	160-43
		Prehodni	300 —
		Gotovina 31. dec. 1907	16.155-95
	356.104-70		356.104-70

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.	
	Kron	Kron	
Posojila	103.134 28	Deleži 524—	
Tekoči račun z zvezo . .	385 479-10	Hran. vloge s kapit.	
Inventar premični . . .	512-85	obrestmi 505.417-06	
Zaostale obresti posojil .	500-73	Predplač. obr. posojil .	412-94
Delež pri „Zadr. zvezi“ .	1.000—	Rezervni zaklad z obr. .	4 030 34
Delež pri „Ljud. pos.“ .	4—	Čisti dobiček :	1.186 97
Prehodni	300 —		
Terjatve na kupnini . . .	4.484-40		
Gotovina 31. dec. 1907 .	16.155-95		
	511.571-31		511.571 31

Hranilnica in posojilnica v Loškempotoku na Taboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za V. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 120, v upravnem letu pristopilo 12, izstopilo —, koncem leta 1907 132.

Prejemki	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron
Deleži — vplačani . .	24—	Vzdignj. hranilne vloge 36 456 41
Hranilne vloge s kap. obrestmi	88.706 49	Obr. hran. vlog izplač. 257 91
Vrnjena posojila	39.582 39	Obr. hran. vlog kapit. 7.096 47
Tekoči račun z zvezo .	38.136 08	Dana posojila 68.178 98
Obresti tekočega računa .	3.377 99	Tekoči račun z zvezo . 64.877 99
Plačane obresti od pos. .	6.011 95	Obresti pos. povrnjene 585 62
Uprav. in urad. prisp. .	112 32	Uprav. in urad. stroški 194 15
Pristopnine	12—	Rentni davek in nepo- sredna pristojbina . 72 90
Začasna izposojila . .	8 630 25	Začasna izposojila . . 8 630 25
Gotov. začet. leta 1907 .	1.768 20	Gotovina 31. dec. 1907 10 99
	186.361 67	186.361 67

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Posojila	110 364 59	Deleži 264—
Tekoči račun z zvezo . .	87 870—	Hranilne vloge s kap.
Inventar premični . . .	276 14	obrestmi 195.858 87
Zaostale obresti posojil .	304 59	Predplačane obr. pos. .
Delež pri „Zadr. zvezi“ .	1.000—	Rezerv. zaklad z obr. . 2.532 26
Gotovina 31. dec. 1907 .	10 99	Čisti dobiček 887 69
	199.826 31	199.826 31

Okrajna posojilnica v Radečah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, za XIV. upravno leto 1907

Člani: stanje začetkom leta 1907 506, v upravnem letu pristopilo 59, izstopilo 43, koncem leta 1907 522.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.	
	Kron	Kron.	
Deleži — vplačani . . .	1.416 —	Deleži — izplačani . . .	1.032—
Hranilne vloge s kap. obrestmi	219.798-11	Vzdignj. hranilne vloge	163.263 52
Izposojila	98.954-74	Vrnjena izposojila . . .	59.000—
Vrnjeno posojilo	107.027-98	Dana posojila	207.449-17
Vrnen naložen denar . .	1.835-57	Naložen denar	4.037 01
Inventar premični . . .	58—	Inventar premični . . .	25-20
Obresti posojil	24.420-20	Zguba pri hotelu l. 1906	1.835-57
Upravni in urad prisp.	1.361-83	Obresti hranilnih vlog	
Pristopnina	118—	izplačane	2.048 31
Tekoči	4.479-50	Obresti hranilnih vlog	
Gotov. začet. leta 1907	10.184 11	kapitalizovane	13 986-59
Račun hotela	9.158-35	Obresti pos povrnjene	167-29
		Uprav. in urad. stroški	1.882 82
		Rentni davek in nepo-	
		sredna pristojbina . .	197-25
		Obresti izposojil . . .	4.873-13
		Tekoči	4.678-85
		Gotovina 31. dec. 1907	15.177-23
		Račun hotela	9 158-35
	488.812 39		488.812 39

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.	
	Kron	Kron	
Posojila	502.195-27	Deleži	12.528—
Naložen denar z obr. .	10.069-10	Hranilne vloge s kap. .	
Inventar premični . . .	542-97	obrestmi	382.174-02
Zaostale obresti posojil .	8.377-62	Izposojila	126.070—
Gotovina 31. dec. 1907 .	15.177-23	Rezervni zaklad z obr. .	8.809-10
Račun hotela	33.100—	Predplač. obresti posojil .	1.209-83
		Tekoči	20-93
		Čisti dobiček	5.550-31
		Račun hoteia	33.100—
	569.462-19		569.462-19

Prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, za VIII. upravno leto 1907.

Člani: stanje začetkom leta 1907 16, v upravnem letu pristopilo —, izstopilo —, koncem leta 1907 16.

Prejemki.	Denarni promet.	Izdatki.
	Kron	Kron
Blagajniški preostanek		Vrnjena izposojila . . . 25.063 67
leta 1906	1.820 38	Izdatki za blago 98.549 22
Vplačani deleži	2.379—	Voznina 716 15
Izposojila	33.827 23	Inventar nepremični . . . 937 75
Prejemki za blago . . .	109.024 72	Inventar premični 637 53
Inventar nepremični . .	208 10	Pridobinski davek 655 79
Prispevki članov za po- rabo strojev	11.829 84	Neposredne pristojbine . . — 20
Prispevki članov v po- kritje zgube	500 28	Taksa za kotel 6—
Vrnjena vozna	26—	Upravni stroški 19.015 70
Obresti nalož. denarja .	66 75	Obresti izposojil 5.884 43
Vrneni tožbeni stroški .	4 22	Prehodni 34—
Dvignjen naložen denar	1.431—	Naložen denar 8.518 56
		Vrnjeno blago 85—
		Gotovina konec l. 1907 . . 1.013 82
	161.117 82	
		161.117 82

Imetje.	Bilanca.	Dolgovi.
	Kron	Kron
Vrednost blaga . . .	41.672-71	Deleži 6.035—
Terjatve na blagu pri zadružnikih	798-36	Izposojila 124.963-14
Terjatve na blagu pri nezadružnikih . . .	46.204-84	Dolg na blagu zadruž. 9.590-44
Vrednost nepremičnega inventarja	40.024-07	Dolg na blagu nezadruž. 11.344-41
Vred. prem. inventarja	19.141-88	Dolg na inventarju . . 6.941-11
Delež pri „Zadr. zvezi“	10—	Čisti dobiček 806-79
Delež pri „Ljud. pos.“	4—	
Vrednost tiskovin . .	420—	
Dolžna najemnina . .	105—	
Zguba prejšnjih let .	3 083-86	
Naložen denar . . .	7 202-35	
Gotov. koncem l. 1907	1.013-82	
	159.680-89	159.680-89

P R E G L E D

poslovanja hranilnic in posojilnic na podlagi vposlanih mesečnih izkazov za mesec april 1908.

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				P o s o j i l a				Števílo članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Artiče	4530	94	3645	94	8176	88	2337	25	656	—	2570	—	—	—	108
Baderna															
Bajagič	1110	80	260	—	1370	80	—	—	—	—	260	—	40	—	220
Barban															
Baška	51141	73	49163	94	100305	67	40185	05	25357	74	1170	—	1629	94	187
Beram	3315	68	2945	17	6260	95	2018	02	590	15	324	70	245	71	118
Belapeč	3977	—	3122	87	8009	05	3909	—	—	—	4100	05	—	—	23
Biograd															
Blagovica															
Bled															
Bloke	63679	02	67844	60	131523	62	7486	—	9074	17	36470	—	25014	76	354
Boh. Bistrica	17048	42	16510	—	33558	42	7787	57	8691	79	3800	—	2620	—	129
Boljun	1145	19	1224	51	2369	70	600	—	460	—	340	—	480	—	105
Boljunec	3123	74	3128	44	6252	18	737	—	290	41	2670	—	762	20	269
Borovnica	16955	98	12911	50	29867	48	8273	—	6879	—	4030	—	1680	—	319
Boštanj	4837	77	4924	05	9761	82	3876	62	260	—	1040	—	—	—	67
Brezovica															
Bučka	6502	45	6617	82	13120	27	5979	—	1398	—	170	—	440	—	222
Buzet															
Celje	115639	35	119242	71	234882	06	32179	17	14355	02	64184	65	20100	—	141
Cerklje															
Cerklje pri Krš.	8887	90	7677	51	16565	41	260	—	681	50	6990	—	420	—	125
Cerkno															
Cirknica	92874	35	88743	36	181617	71	40492	80	28491	75	49637	—	19700	—	581
Cirkovce	10230	39	10302	67	205331	06	8340	—	1589	97	3530	—	—	—	82
Col															
Cres															
Čatež															
Češnjica	12672	76	11265	56	23938	32	3655	—	7628	29	3450	—	1360	—	186
Čitluk															
Črmošnjice															
Črna gora	4338	50	3395	28	7733	78	1705	—	213	—	3070	—	16	—	45
Črni vrh	6244	22	5055	18	11296	40	2894	68	3654	20	1344	—	100	—	241
D. M. v Polju															
Dicmo-Donje															
Dicmo H. s. b.	64314	97	53891	91	128206	88	212	—	—	—	62000	—	720	—	180
Dob															
Dobje	4169	95	3349	30	7519	25	975	31	1556	—	1789	10	2740	—	31
Dobova															
Dobrepolje	69799	81	64877	18	134676	99	27656	—	20261	50	29524	90	28020	46	+5
Dobrinj	18024	89	16800	65	34825	54	12282	99	7004	81	1050	—	881	—	396
Dobrova	4675	64	4610	—	9285	64	4370	—	10	—	—	—	—	—	22
Dobrna															
Dol	3508	28	3564	25	7072	53	1010	—	34	16	2400	—	—	—	40
Dolsko															
Domžale															
Draga	12689	92	10428	98	23118	90	4971	12	9547	06	800	—	—	—	—
Dračevica	46112	73	45962	56	92075	29	16965	54	5712	28	10575	32	16328	74	57
Drniš	2886	55	2881	95	5768	50	—	—	10	—	2871	95	2190	—	502
Dubrovnik	225525	34	223608	40	449133	74	17260	11	20736	71	18530	50	24068	20	419
Fara	29969	32	27861	80	57831	12	15340	—	16123	37	1520	—	—	—	107
Frankolovo	8080	69	6006	56	14087	25	2874	56	1066	60	3298	20	1382	40	224
Gomilica	1839	80	2356	12	4195	92	10	—	720	—	1626	—	40	—	55
Gorica															
Gore	4785	40	5357	70	10143	10	4464	—	2854	—	—	—	300	—	77
Gorje	17443	14	18035	81	35478	95	6696	28	9176	03	8641	16	1500	—	331
Gor. Logatec															
Gozd	2152	70	984	15	3136	85	2094	—	675	70	200	—	—	—	67
Gradac h. p. b.	3524	78	4084	61	7609	39	2640	—	—	—	3703	80	—	—	40
Gradac kod Drniša	1557	49	19939	60	21497	09	370	—	—	—	15046	40	291	49	319
Gradac kod Makarske	5031	20	4586	35	9617	55	—	—	625	47	270	—	14	28	157
Hinje	36022	43	35661	93	71684	41	29760	—	1140	—	9783	21	—	—	29
Horjul	11093	34	10752	97	21846	31	5901	15	6674	08	2742	72	1562	—	324
Hrenovice	3210	21	4696	70	7906	91	2500	—	3472	17	1200	—	630	—	357
Idrija	14417	01	14024	41	28441	42	6089	54	3287	27	7662	46	6487	29	187

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				P o s o j i l a				Števílo članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Ig	19739	59	21845	27	41584	86	14213	—	7292	33	13460	—	2290	—	328
Igrane	9320	05	8886	26	18206	31	1000	—	220	—	4300	—	—	—	167
Imotski															
Izlake	10608	29	9063	19	19671	48	7209	84	4008	99	5040	—	3232	97	233
Jesenice															
Kamnik	106694	90	103294	66	209989	56	53456	30	42447	27	24680	—	11916	90	517
Kanal															
Kandiža	134754	53	133475	53	268230	06	74918	43	72988	12	37466	—	19864	09	—
Kanfanar	4018	—	12	30	4030	30	10	—	—	—	—	—	—	—	—
Karojba															
Kaštelir															
Kazaze															
Kievo															
Knežak	32109	57	33659	76	65769	33	10548	—	24014	58	9460	—	2100	—	280
Kočevo															
Koljane															
Komenda	17228	08	16588	69	33316	77	14619	71	9284	07	2460	—	404	32	136
Koprivnica	4566	32	3741	62	8307	94	3900	—	—	—	720	—	—	—	24
Koprivnik															
Kaštel	1652	—	896	57	2548	57	1382	—	280	—	614	—	260	—	55
Kozice	5120	—	5801	60	10921	60	—	—	51	60	5750	—	—	—	67
Kranj	115608	53	113754	56	229363	09	64835	63	9770	71	16050	10	25800	—	42
Kranjska gora	131146	67	14560	42	27707	09	5596	20	9946	09	350	—	341	—	324
Križevci															
Krka	31059	66	33514	76	64574	42	25732	95	10103	80	9581	67	2100	—	142
Kropa	7617	75	7463	80	15081	55	5559	75	250	—	—	—	—	—	27
Kršan	3311	80	2753	94	6065	74	600	—	—	—	2681	92	461	10	122
Kruševo	16571	27	13152	—	29723	27	1162	—	—	—	9100	—	—	—	187
Kotor	343574	46	342119	82	685694	28	9990	82	38447	97	103289	—	77441	—	—
Laško	8042	08	9614	90	17656	98	4854	—	3131	98	6360	—	310	—	380
Leskovec															
Leskovica															
Lindar															
Ljubljana, ljud. pos.	2607476	50	2558111	57	5265588	07	460620	90	301488	73	58707	15	38709	44	2335
Ljubljana, o. k. z.	13522	91	13527	46	27050	37	200	—	1855	80	5304	26	5912	52	48
Ljubljana, vz. podp. dr.															
Ljubno	29751	66	23171	02	52922	68	3920	—	17548	88	5400	—	—	—	175
Loka	6139	92	6600	—	12739	92	6082	92	100	—	—	—	50	—	27
Loški potok	13639	34	11475	90	25115	24	5714	—	3257	46	5620	—	1004	59	137
Lovreč															
Luče															
Makarska															
Makole	105636	31	86122	73	191759	04	13374	38	14556	11	980	—	17422	41	1490
Mali Lošinj	59554	51	58396	55	117951	06	34931	16	21596	34	31290	—	6189	42	360
Marenberg	12210	85	12184	48	24395	33	1394	37	1781	15	8363	68	920	60	—
Maribor: Sp. Ljud. Pos.	77141	05	77151	81	154292	86	50227	13	2840	—	35840	—	—	—	31
Maribor: H. p. kat. meš.															
Medulin															
Mengeš	28305	83	29027	54	57333	37	13057	12	22534	18	1110	—	660	—	451
Metlika															
Milna															
Mirna															
Mirlovič-Zagora	21420	89	20916	90	42337	79	—	—	—	—	20862	—	1209	—	382
Mokronog	22557	30	21999	85	44557	15	16227	74	8744	49	615	—	5000	—	179
Moravče															
Mošnje	14244	36	15176	45	29420	81	9890	—	1431	60	100	—	1100	—	135
Mali Prolog	10824	80	3930	93	14755	73	10380	—	—	—	3120	—	—	—	43
Nadin															
Naklo	138	50	403	—	541	50	120	—	—	—	400	—	—	—	69
Nerezine	86186	83	83552	66	169739	49	32758	86	51131	62	15915	—	1907	02	135
Nova cerkev	10962	67	10340	49	21303	16	715	10	244	—	120	—	—	—	16
Novalja															
Omišalj	45158	69	38353	13	83511	82	11941	31	7828	71	300	—	3302	—	174
Oprtalj															
Opuzen															
Pag	31041	38	30836	04	61877	42	102087	—	16805	66	116950	44	2688	34	179
Pazin															
Pišece	5067	57	5429	65	10497	22	3100	—	690	08	4490	—	1379	—	778
Planina-Studeno	3524	01	2434	21	5958	22	2761	—	1320	64	—	—	140	—	161
Petrovče															

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				P o s o j i l a				Število članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Pločice-Konavlje															
Podbabje															
Podljubelj															
Polhov gradec	39288	30	39272	96	78561	26	4532	49	3485	91	4320	—	400	—	168
Poljane	32683	96	29754	54	62438	50	13720	—	15565	47	2360	—	10160	—	430
Poljščane	2137	15	1101	42	3238	57	1082	—	190	—	900	—	—	—	46
Pomjan	2771	95	3155	54	5927	49	2186	10	1081	24	2055	—	265	57	239
Postojna	5177	60	5378	02	10555	62	4304	40	—	—	2713	75	—	—	43
Ponikva	3815	50	4224	77	8040	27	2770	—	2783	—	720	—	—	—	31
Petrovče	4376	77	5011	24	9388	01	203	22	70	—	4940	—	—	—	38
Sp. Polskava	5129	16	5037	39	10166	55	1201	—	1336	—	3700	—	740	—	53
Predāvor															
Preska															
Prihova	5885	78	5493	—	11378	78	5348	—	4093	—	400	—	—	—	37
Proložac	4471	54	4451	77	8923	31	2059	—	128	30	2640	—	200	—	440
Prosek	5146	59	5255	83	10402	42	2478	—	1285	58	1740	—	1150	—	11
Pula															
Punat	30932	25	31077	31	62009	56	15302	05	10888	53	200	—	749	—	65
Podzemelj	349	98	350	—	699	98	41	—	—	—	300	—	—	—	14
Rab															
Radeče	26644	68	28639	86	55284	53	10468	45	10944	49	12115	87	13083	07	522
Radovica	8817	85	9351	80	18169	65	8736	77	350	—	1600	—	—	—	51
Radunič															
Rajhenburg	5860	68	7181	71	13042	39	5626	68	300	—	436	—	—	—	64
Ravnidol															
Rečica															
Reka koč.															
Ribnica	44045	08	41868	50	85913	58	17190	97	13212	19	22620	—	16246	64	369
Ricmanje															
Rob	18078	84	11794	60	29873	44	7449	—	9340	14	2263	11	260	—	215
Roč	10038	23	11132	89	21171	12	8510	—	761	—	370	—	1557	96	292
Rogoznica	10851	62	10269	67	21121	29	8830	31	1228	93	5030	31	1997	56	132
Rova	7103	58	7262	42	14366	—	1187	08	5457	30	800	—	753	73	236
Rovte															
Selca na Braču	34243	74	30755	57	65005	31	7881	49	6826	55	555	—	259	81	208
Selca p. Škof.	24003	13	31965	92	55969	05	4738	—	21047	68	3320	—	3230	—	338
Semič															
Senožeče	3806	66	3677	80	7484	46	40	—	325	—	2300	—	1020	—	336
Sevnica	100500	62	98532	26	199092	88	41986	—	15462	70	14348	—	33455	—	2040
Slatina	41851	78	40478	63	82330	41	15614	47	17328	43	12580	—	10304	—	725
Slivnica	4145	10	4384	44	8529	54	3336	50	1175	—	1400	—	240	—	38
Sl. Gradec															
Smlednik	5297	98	5249	22	10547	20	4795	30	1325	15	1040	—	350	—	+4
Sorica															
Spodnjaloča															
Split															
Srednja vas	13810	70	12396	69	26207	39	8496	—	9432	71	2330	18	764	73	405
Staracerkev															
Stara Loka															
Starigrad	28883	38	30946	01	59829	39	16760	29	18238	56	4000	—	2700	—	—
Starilog															
Staritrq															
Struge	3079	58	1369	28	4448	86	710	—	1349	77	—	—	470	—	+1
Studenci															
Sučuraj	682	17	53	40	735	57	600	—	35	40	18	—	87	17	55
Suhor	4181	48	3240	05	7421	53	2430	—	20	—	3220	—	—	—	31
Sutivan	5975	29	5002	38	10977	67	700	—	1919	22	190	—	104	—	132
Sv. Ema	2642	98	3730	16	6373	14	2110	—	100	—	1180	—	125	05	266
Sv. Ivan	38290	09	39228	71	77518	80	13161	44	8026	08	14800	—	11925	—	316
Sv. Jakob ob S.	11386	19	11054	—	22440	19	7089	—	464	—	700	—	—	—	181
Sv. Jur j. žel.	64251	76	62009	69	126261	45	44497	76	10271	49	3300	—	17830	—	294
Sv. Križ (Kastav)	2530	20	1914	—	4444	20	1879	58	190	—	520	—	400	—	93
Sv. Križ p. Kost.	9548	29	15278	76	24827	05	4738	81	3618	97	11556	—	2036	06	+5
Sv. Križ p. Litiji															
Sv. Kunigunda	3225	63	2394	38	5620	01	1592	67	692	76	606	32	365	64	93
Sv. Lenart															
Sv. Lovrenc na Drav. polju	7818	49	7746	97	15565	46	7626	20	—	—	4261	—	—	—	26
Sv. Lucija	26	80	1650	40	1677	20	—	—	—	—	1650	—	—	—	104
Sv. Benedikt v Slov. gor.	4445	23	3567	36	8012	59	2760	—	2317	85	1090	—	1233	—	252
Sv. Mihael poleg Šoštanja															
Sv. Nedelja															

I m e	Prejemki		Izdatki		Denarni promet		Hranilne vloge				P o s o j i l a				Števílo članov
							vloženo		vzdignjeno		dano		vrnjeno		
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v	
Sv. Peter pri Novem mestu															
Sv. Petar u Šumi															
Sv. Peter n. M.															
Sv. Peter v S. d.	4687	05	5600	—	10287	05	4627	—	500	—	600	—	—	—	8
Sv. Trojica															
Št. Peter na Krasu	6586	07	5244	44	11830	51	1712	73	1213	10	3030	—	856	68	118
Šebrelje															
Št. Ilj p. Turj.	28663	14	20845	58	49508	72	11407	—	3660	47	10083	—	6448	23	233
Št. Janž (Dolenjsko)	11425	82	10963	42	22389	24	10594	—	972	37	680	—	822	—	160
Št. Janž na Dr. polju															
Št. Jernej	37624	56	34826	15	72450	71	10291	60	24580	66	8000	—	7625	—	778
Št. Jur. p. Kum.															
Št. Jurij p. Kr.															
Št. Lambert	3946	19	4580	18	8526	37	1203	26	1003	02	2000	—	—	—	23
Št. Peter n. K.	21504	26	23700	13	45204	39	11198	59	5658	91	7240	—	4879	88	485
Št. Rupert	43027	29	37439	22	80466	51	9653	10	9447	09	1357	—	15335	—	277
Št. Vid n. Ljub															
Št. Vid pri Zlat.	86118	56	82869	99	168988	55	17402	72	14646	89	54100	03	24388	97	432
Št. Vid pri Grobelnem															
Šibenik															
Škocijan	8648	68	10838	86	19487	54	7419	50	6520	34	1967	50	1006	04	747
Škofja Loka	15443	34	14341	87	29785	21	12358	—	9977	87	2200	—	1020	—	82
Šmarje															
Šmartno p. Kranju	26150	33	29544	65	55694	98	15786	10	4289	53	11150	—	9948	10	104
Šmartno p. Litiji	17743	09	20969	21	38712	30	15397	34	12756	79	8100	—	2160	—	256
Šmartno p. Šm. goro	1853	61	1369	30	3222	91	1100	—	855	—	480	—	—	—	32
Štokovci															
Šturijs	15013	02	9619	62	24632	64	7712	39	5401	—	4160	—	2939	83	311
Št. Jurij ob juž. žel.															
Tinjan	1419	43	463	56	1882	99	975	—	120	—	325	—	200	—	252
Tomaj	3847	64	4709	60	8557	24	3270	—	693	30	1780	—	340	—	527
Tomislav	6667	66	4796	—	11463	66	5153	—	1895	50	2190	—	1256	—	—
Toplice	5821	01	6697	88	12518	89	3850	—	3292	93	3360	—	410	—	138
Trebče	7975	86	5248	62	13224	48	1153	06	251	24	4960	—	269	32	112
Trebelno	11276	69	14833	70	26110	31	10207	—	4344	26	8238	—	955	24	274
Trilj	4979	94	14366	92	19346	86	792	—	700	—	13400	—	3961	16	698
Trnovo	33550	08	26809	25	60359	33	9631	52	13453	—	13161	38	22446	96	796
Trzin															
Trzinjske															
Tučepe	14143	20	15560	43	29703	63	1000	—	503	45	15030	—	—	—	94
Tunice	4808	64	4779	76	9588	40	2790	40	4692	82	—	—	—	—	43
Trebnje															
Vabriga															
Vače	65269	35	64513	71	129783	06	10840	—	532	40	23400	—	—	—	26
Velke Lašče	112135	94	114105	53	226261	47	25300	64	20835	23	75300	—	1266	—	298
Vel. Lošinj															
Videm	3386	32	3179	49	6565	81	2718	—	950	69	1180	—	400	—	1916
Vinjani															
Vipava	27901	93	28379	89	56281	82	12897	—	12264	70	5940	—	13338	—	1240
Višnja gora	36145	76	33172	13	69317	89	19249	45	10023	68	10570	—	14975	56	—
Višnjan															
Vodice															
Vodice (Dalm.)	1123	56	1055	71	2179	27	718	17	169	60	1587	17	1599	67	339
Vojsko															
Vrbnik	9414	17	7955	85	17370	02	6261	—	3741	32	2950	—	540	—	361
Vrhnika	29965	48	24761	89	54727	37	18587	—	14376	79	5150	—	1864	30	—
Vrlika	11238	83	11033	54	22272	37	10071	78	—	—	107796	27	2145	50	366
Vrvari															
Vurberg	6435	75	6974	18	13409	93	1568	50	5100	—	1830	—	—	—	37
Zagorje ob Savi	8160	90	9713	26	17874	16	7926	72	486	34	200	—	200	—	+1
Zagradec															
Zaostrog	9684	17	29884	90	39569	07	4110	—	415	—	5295	12	1930	54	258
Zatičina															
Zg. Besnica	960	—	753	60	1713	60	360	—	226	—	—	—	600	—	55
Zg. Tuhinj															
Zibika															
Zreče															
Zrenj															
Žiče	1713	49	1690	79	3404	28	1276	—	119	99	120	—	405	—	60
Žiri	24288	38	28124	60	52412	98	14476	—	9627	63	8320	—	9545	—	280
Žminj	1011	08	1032	15	2043	23	400	—	332	15	700	—	573	60	276
Župa-Rašćane															
Zužemberk	30240	89	27619	25	57866	14	12997	42	11560	39	10575	—	2319	64	536

VABILO

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Spodnji Polskavi,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil dne 8. junija 1908 ob treh popoldne
v prostorih posojilnice.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
 3. Volitev načelstva in nadzorstva
 4. Poročilo o izvršeni reviziji.
 5. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Blagovici,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil v nedeljo, dne 21. junija 1908 ob 4. uri
popoldne v župnišču v Blagovici.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
 2. Poročilo načelstva.
 3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
 4. Poročilo o reviziji.
 5. Volitev načelstva.
 6. Volitev nadzorstva.
 7. Prememba pravil.
 8. Slučajnosti
- Načelstvo.

Ako bi ne prišlo ob določenem času zadostno število članov, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih.

Vabilo

k

OBČNEMU ZBORU

Konsumnega društva pri D. M. v Polju,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
kateri se bode vršil v nedeljo, dne 14. junija 1908 ob
3. uri popoldne v društvenih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
 2. Predložitev in potrjenje rač. zaključka za l. 1907.
 3. Volitev načelstva in nadzorstva.
 4. Slučajnosti.
- Odbor.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Prihovi,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši dne 8. junija 1908 ob 3. uri popoldne v hraniln.
prostorih na Prihovi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
 2. Potrjenje letnega računa za leto 1907.
 3. Volitev načelstva.
 4. Volitev nadzorstva.
 5. Prečitanje revizijskega zapisnika.
 6. Slučajnosti.
- Načelstvo.

Vabilo

na

IV. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Sv. Jurju pod Kumom,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bode vršil v petek, dne 19. junija t. l. v prostoru hranil-
nice ob 7. uri zjutraj.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Prečitanje revizijskega zapisnika.
6. Slučajnosti.

Če bi ta dan ne bilo dosti članov navzočih, vrši se v nedeljo, dne 21. junija v istem prostoru z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa brez ozira na število udeležencev.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Dobrovi
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil dne 14. junija ob 3. uri popoldne v hranil-
ničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal brez ozira na število navzočih članov.

VABILO

na

II. redni občni zbor

Mlekarske zadruga za blejski kot v Gorjah,
registrovane zadruga z omejeno zavezo,
ki se vrši dne 7. junija 1908 ob 4. uri popoldne v dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vabilo

na

OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Tomišlju,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
dne 14. junija 1907 ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka.
3. Volitev nadzorstva.
4. Poročilo o izvršeni reviziji.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

Vabilo

na

redni občni zbor

Ljudske hranilnice in posojilnice v Metliki,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1908 ob 3. uri pop. v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

V slučaju, da bi ob zgoraj določenem času ne bilo navzočih dovolj zadržnikov, vrši se na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Hranilnice in posojilnice v Suhorju,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil v dne 7. junija ob 3. uri popoldne v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1907.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, vrši se čez pol ure na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Radovici,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 7. junija 1908 ob 3. uri pop. v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
3. Volitev nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Načelstvo.

Ako bi ob določenem času ne bilo navzočih dovolj zadržnikov, vrši se čez pol ure na istem kraju in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo sklepal brez ozira na število navzočih članov.

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice na Jesenicah,
registrirane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil dne 14. junija 1908 v župnišču ob 4. uri pop.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za l. 1907.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

Priporočila se: Vzajemna zavarovalnica proti požarnim škodam in poškodbam zvonov.

Edini domači zavod te stroke: Ljubljana, Medjatova hiša.

Lajca za valiti

jamčeno, da je 90% plodnih, od najvišje odlikovanih pasem, ki so kot čiste vzgojene na velikih odprtih posestvih

Minorka, črne in bele, Plymouth R., hamburške zlatice, takozvane velike fazanske kokoši, italijanske bele in jerebičje barve, Faverolles à 40 vin.; Vyandotte, srebrne in bele, velike Minorke, črne rdeč. greb. amerik. Novost, italijanske bele rdeč. greb. Novost, italijanske jerebičje barve, rdeč. greb. Novost, Minorke bele, rdeč. greb. Novost, Orpington bele, Brahma svetle à 50 vin. Velike pekingske rase, bele à 60 vin. Amerik. veliki bron. purani à 1 K 20 vin. Bisernice srebrno viš. à 40 vin.

Perutninarstvo Smržice, Moravsko. (Smržitz, Mähren) 9—8

Okrog 1000 hl.

izvrstnega črnega vina terana je na prodaj. Vzorce pošilja, naznanja cene in daje pojasnila Društvo za štednjo i zajmove Kaštelir — Istra. 4—4

Dr. Ed. Volčič. v Novem mestu (Kranjsko),

je uredil ter dobivajo se pri njem in pri vseh knjigotrcih naslednje pravne knjige:

1. Civilnopravdni zakoni (IV. zv. Pravnikove zbirke) z obširnimi slovenskim in hrvaškim stvarnim kazalom, obsegajoči XII. in 909 strani. 1906. V platno vezana knjiga K 8—
2. Odvetniška tarifa določila o rabi hrvaškega in slovenskega jezika pred sodišči; sodne pristojbine, s stvarnim kazalom, (20 tabel). 1906. Broširano K 1:80
3. Zakon o javnih knjigah, zemljiških itd. (V. zv. Pravnikove zbirke) z vsemi predpisi, ki so z njimi v zvezi, s stvarnim kazalom v hrvaškem in slovenskem jeziku, z vzorci knjižnih prošelj in vpisov. 1908. Knjiga v 2 delih, skup 618 strani. Mehko vezana knjiga K 5:60 popolno v platno vezana K 6—
4. Vzglede predlogov, sklepov in vpisov za zemljiško knjigo; dotična kolkovna in vpisna. Ponatis iz knjige pod točko 3. Broširano K 1—
5. Kolkovna in vpisna pri zemljiški knjigi. Tabela na močnem papirju, obsek za na steno 60 h.

Dalje od „Poljudne pravne knjižnice“, ki jo izdaja društvo „Pravnik“.

Zvezek I. Zakon o dovoljevanju poti za stlo, s pojasnili in vzorcem prošnje. 1907. Mehko vezano K —40
Zvezek II. in III. Predpisi o železniških in rudniških knjigah. 1908. Cena mehko vezani knjižici K —80
Zvezek IV. in V. Pristojbinske olajšave ob konverziji terjatev. 1908. Knjiga potrebna posebno posojilnicam in denarnim zavodom sploh Mehko vezana knjiga K —80
Zvezek VI.—X. Predpisi o razdelbi in uredbi ter o zlozbi zemljišč. 1908. Mehko vezano K 2—
Pripravlja se: Zvezek XI. in XII. Predpisi o poljski okvari. 1908. Mehko vezano K —80
Ako ni dogovorjeno drugače, se pošiljajo knjige s pošto proti poštnemu povzetju, tako, da se k navedenim cenam priračunijo le resnični in poštni izdatki; pri naročilih do 2 K je najceneje, ako se pošlje naprej kupnina in 10 vin. poštnine v gotovini ali poštnih znamkah.

Kaj škriplje ?

voz, stroj, čevlji

Kaj pomaga?

Kolomaz, od navadnega do najfinejšega

Olje za stroje.

Vazelinova maža za usnje.

Kje se dobi?

Najboljše in najceneje pri

M. J. Prajnik-u

v Dobričvsi na Koroškem.

Cenik zastoj!

pozor!
Kmetje, zadruge

Svoji k svojim! Naročajte skupno!

MAVEC

(gips)

za gnojenje.

Izvrstno gnojilo za deteljo, lucerno, grah, fižol, lečo, travo in koruzo.

7-7

Samoborska tovarna mavca

M. Bernstein,

v Samoboru pri Kolodvoru.

Naročila sprejema poslovnica v Zagrebu, Meduličeva ulica 24.

Superfosfati

rudninski in živalski, so najboljše, najbolj zanesljivo in najcenejše gnojilo z fosforno kislino za zemljo vsake vrste.

Množina fosforove kisline zjamčena. Hitro učinkovanje, največji pridelek, neobhodno potrebno za

spomladno setev!

Vse vrste superfosfatov, kakor amoniak-, kali-, solitarski-supefosfati se dobi v tovarnah umetnih gnojil, pri trgoveh, kmetijskih zadrugah in društvih.

16-6

C. kr. priv.

pred ognjem in tatovi varne

blagajne

prodaja najceneje dobro znana tovarna blagajnic

M. Adlersflügel

založnik Raiffeisnovih posojilnic

Dunaj, I., Franz Josephs-Quai št. 27.

247 24-10

Najboljša in najsigurnejša

Stanje vlog 31. decembra 1907:
čez 13 milijonov kron

prilika
za štedenje!

Denarni promet 31. decemb. 1907:
čez 64 milijonov kron

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

preje: Gradišče štev. 1

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakavega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1907: K 13.365.881·08 — Denarni promet v letu 1907: 64.812.603·92
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1907.

249, x-10

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik.

Josip Šiška, kanonik,
podpredsednik.

Odborniki:

Fran Povše,
vodja, graščak, deželni odbornik, drž. in dež. poslanec itd.
Anton Kobi,
trgovec in pos. na Bregu
Frančišek Leskovic,
zasebnik in blag. ljud. pos.
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Wildonu
Karol Pollak,
tovarnar in posestnik v Ljubljani.

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu ad Ljubljano.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. Polju,
Ivan Pollak,
tovarnar in pos. v Ljubljani.
Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zbor v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Izdajatelj: Zadruga zveza v Ljubljani.

Odgovorni prednik: Anton Kralj, uradni tajnik „Zadruga zveze“. — Tisk Zadruga tiskarne, reg. zad. z om. zsv. v Ljubljani.